

A MŰVELŐDÉSÜGYI MINISZTER

103/1958. /M. K. 2./ M. M. száma

u t a s í t á s a

a műszaki termelési könyvtári hálózatról.

A könyvtárügyről szóló 1956. évi 5. számu törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 1018/1956. /III.9./ számu minisztertanácsi határozat 34. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a kohó- és gépipari miniszterrel, a nehézipari miniszterrel, a könnyűipari miniszterrel, az építésügyi miniszterrel, a közlekedés- és postaügyi miniszterrel, az élelmezésügyi miniszterrel és a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségével egyetértésben a következőket rendelem.

HÁLÓZATI KÖZPONT.

1. §.

A műszaki termelési könyvtári hálózat központja az Országos Műszaki Könyvtár /a továbbiakban: OMK/, amely ellátja az 1018/1956. /III. 9./ számu minisztertanácsi határozat 11. pontjában meghatározott feladatokat.

HÁLÓZATI ALKÖZPONTOK.

2. §.

/1/ A műszaki termelési könyvtárak hálózati alközpontjai:
a Műszaki Információs és Fordító Vállalat szakkönyvtára mint a Kohó- és Gépipari Minisztériumhoz tartozó szakkönyvtárak hálózati alközpontja,
a Nehézipari Minisztérium központi szakkönyvtára,
a Könnyűipari Minisztérium központi szakkönyvtára,
az Építésügyi Minisztérium Dokumentációs és Nyomtatványellátó Vállalatának dokumentációs osztálya,
a Cukoripari Kutató Intézet szakkönyvtára, mint az Élelmezésügyi Minisztériumhoz tartozó szakkönyvtárak hálózati alközpontja.

a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium központi szakkönyvtára,

a Posta központi szakkönyvtára,

a MÁV központi szakkönyvtára.

/2/ A hálózati alközpont irányító tevékenysége körében
a/ összehangolja az irányítása alá tartozó könyvtárak éves munkatervét és költségvetését,

b/ irányítja és összehangolja a szakterületén folyó szakirodalmi dokumentációs munkát,

c/ a hálózati központ iránymutatásával és közreműködésével megszervezi az irányítása alá tartozó könyvtárak munkamegjavítási mozgalmát és tapasztalatcseréjét.

/3/ Műszaki tájékoztatási munkájuk keretében a hálózati alközpontok bibliográfiákat készítenek, tapasztalatcsere-kiadványokat szerkesztenek s azokat saját területükön terjesztik.

/4/ A műszaki termelési hálózathoz tartozó könyvtárak működési /szervezeti/ szabályzatát a hálózati alközpontok kötelesek elkészíteni. A szabályzatot - az OMK véleményezésével ellátva - 1958. június hó 30. napjáig a hálózati alközpont felett felügyeletet gyakorló minisztériumhoz, továbbá a Művelődésügyi Minisztériumhoz jóváhagyás végett fel kell terjeszteni. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra a könyvtárakra, amelyek a jelen utasítás hatálybalépésekor az 1018/1956.

/III. 9./ Mt. h. számú határozat 7. pontja szerint jóváhagyott működési szabályzattal rendelkeznek.

3. §.

/1/ A hálózati alközpontok munkáját könyvtári és dokumentációs szakszempontról az OMK ellenőrzi. Ezzel kapcsolatos észrevételeit és javaslatait - a Művelődésügyi Minisztérium útján - az illetékes miniszter elé terjeszti.

/2/ A hálózati alközpontok kötelesek éves munkatervjavaslatakat jóváhagyás, költségvetési tervjavaslatukat pedig véleményezés végett - a tárgyévet megelőző év szeptember hó 15. napjáig - az OMK-nak megküldeni.

4. §.

Az illetékes tárcák költségvetésében a hálózati alközpontok feladatainak ellátásához szükséges költségvetési keretről és létszámról gondoskodni kell. A hálózati alközpontok létszámát az illetékes tárcák a Művelődésügyi Minisztériummal és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben állapítják meg.

SZAKKÖNYVTÁRAK.

5. §.

/1/ A műszaki termelési könyvtári hálózatba tartozó könyvtárak /a továbbiakban: szakkönyvtár/ feladata, hogy a népgazdasági tervek teljesítése és a termelés technikai színvonalának emelése érdekében tervszerűen gyarapítsák állományukat, széleskörűen biztosítsák a szakirodalom terjesztését és felhasználását, népszerűsítsék a bevált és különösen az újonnan alkalmazásra kerülő technikai eljárásokat.

/2/ Amennyiben a termelés vagy a tudományos munka érdekei szükségessé teszik, szakkönyvtárat kell létesíteni az ipari kutató és tervező intézetekben, továbbá az ipari vállalatoknál. Ezeknek körét a felületet gyakorló minisztérium jelöli ki.

6. §.

/1/ A 2000 kötetnél nagyobb könyvállománnyal rendelkező szakkönyvtár céljára - a dolgozók által könnyen hozzáférhető helyen - külön könyvtárhelyiséget kell biztosítani. A hálózati alközpont elrendelheti 2000 kötetnél kisebb állományú szakkönyvtár külön helyiségben való elhelyezését is, ha ezt a szakkönyvtár átlagosnál értékesebb állományának megőrzése szükségessé teszi.

/2/ Az 5000 kötetnél nagyobb könyvállományú szakkönyvtárak részére - amennyiben ezt a könyvtár látogatottsága szükségessé teszi - a könyvtári raktáron és a feldolgozó helyiségeken kívül lehetőleg külön olvasóhelyiségről is gondoskodni kell.

/3/ A szakkönyvtár állományát a könyvtár helyiségében /helyiségeiben/ kell összpontosítani.

7. §.

/1/ A 2000 kötetet meghaladó állományú szakkönyvtárban - amennyiben a könyvtár igénybevétele szükségessé teszi - legalább egy, az 5000-10.000 kötet állományú szakkönyvtárban legalább két, a 10.000 kötetet meghaladó állománnyal rendelkező könyvtárakban pedig további egy-egy függetlenített szakkönyvtárost lehet alkalmazni.

/2/ A függetlenített szakkönyvtárosi munkakör betöltéséhez szükséges képesítés tekintetében a 11-1-18/1954. /Np. K. 10./ Np. M. számú utasítás rendelkezései irányadók.

/3/ A függetlenített könyvtárosokat - a rendes munkaidő alatt - más munkával /pl. rendszeres fordítói tevékenységgel/ megbízni nem szabad.

/4/ Abban az esetben, ha a jelen § /1/ bekezdése szerint függetlenített könyvtáros alkalmazása nem indokolt, a szak-könyvtár kezelésével a vállalat /intézmény/ valamely arra alkalmas dolgozóját kell megbízni és részére a könyvtári munkák elvégzéséhez szükséges időt biztosítani kell. Azon dolgozók részére, akik a könyvtár kezelésével kapcsolatos teendőket a hivatali munkaidő alatt, félfüggetlenített minőségben látják el, többletdíjazás nem biztosítható. Az ilyen dolgozókat csak akkor lehet külön díjazásban részesíteni, ha a könyvtárral kapcsolatos tevékenységüket a napi 8 órai munkaidőn túl, többletmunkában látják el.

8. §.

A szakkönyvtár állományának megőrzéséért a könyvtáros felelős, aki szakirodalom beszerzését is végzi. Annak érdekében, hogy a könyvállomány gyarapítása a szakkönyvtár rendeltetésének megfelelően történjék, célszerű a könyvtár mellett - a vállalat /intézmény/ vezető műszaki dolgozóiból - könyvtári bizottságot létrehozni.

9. §.

A szakkönyvtárnak jóváhagyott éves költségvetés alapján kell működnie. A költségvetésben szakkönyvtár személyi és dologi kiadásairól, továbbá könyvbeszerzési és könyvkötési költségeiről gondoskodni kell.

10. §.

Ha a vállalatnál /intézménynél/ a szakkönyvtáron kívül dokumentációs részleg is működik, a dokumentációs részleget a szakkönyvtárral lehetőleg egyesíteni kell.

MŰSZAKI KÖNYVTÁRÜGYI TANÁCS

11. §.

/1/ A műszaki termelési könyvtári hálózathoz tartozó hálózati alközpontok és szakkönyvtárak továbbfejlesztésének és rendszeres együttműködésének biztosítása végett az Országos Műszaki Könyvtár mellett Műszaki Könyvtárügyi Tanács működik. A Műszaki Könyvtárügyi Tanács tagjai az érdekelt minisztériumoknak, a Magyar Tudományos Akadémiának, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének /MTESZ/, a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetségének, a Szakszervezeti Mérnök-Technikus Tanácsnak, valamint az OMK-nak egy-egy képviselője, akiket - az illetékes miniszterrel /országos hatáskörű szerv, társadalmi szervezet vezetőjével/ egyetér-

tésben - a művelődésügyi miniszter nevez ki. A Műszaki Könyvtárügyi Tanácsban való részvételért díjazás nem jár.

/2/ A Műszaki Könyvtárügyi Tanács az Országos Könyvtárügyi Tanáccsal együttműködve végzi munkáját.

VEGYES. RENDELKEZÉSEK.

12. §.

/1/ A szakszervezet üzemi - közművelődési célokat szolgáló - könyvtárának anyagát és a szakkönyvtár könyvvállományát egymástól elkülönítve kell kezelni. A párhuzamos beszerzés elkerülése végett a szakszervezeti könyvtár és a szakkönyvtár állományfejlesztési tervét rendszeresen egyeztetni kell.

/2/ Ahol a vállalat /intézmény/ vagy a könyvtár adottságai ezt szükségessé teszik, a vállalat /intézmény/ vezetője és a szakszervezet vezetője kölcsönös megegyezéssel azonos dolgot bízhat meg, illetőleg alkalmazhat a szakkönyvtár és a szakszervezeti könyvtár kezelésére.

13. §.

A műszaki termelési könyvtári hálózat és a szakszervezeti könyvtári hálózatok együttműködéséről a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége és az érdekelt szakszervezetek, valamint az OMK gondoskodik.

14. §.

/1/ Ez az utasítás közzétételének napján lép hatályba.

/2/ A jelen utasítás rendelkezései alól az érdekelt könyvtár felett felügyeletet gyakorló miniszter /országos hatáskörű szerv, társadalmi szervezet vezetője/ a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben felmentést adhat.

Mihályfi Ernő s.k.,
miniszterhelyettes.

- x - x - x -